การปฏิบัติงานและความตระหนักด้านความปลอดภัยในงานก่อสร้างกรณีศึกษาของพนักงานบริษัท 7 มกรา จำกัด

OPERATION AND SAFETY AWARENESS IN CONSTRUCTION CASE STUDY OF EMPLOYEE'S 7 MAKARA COMPANY LIMITED

ธีระศักดิ์ ศิริวิทย์[1,*] ธนากร ภูเงินขำ[2] ทศพร ประเสริฐศรี[3] กฤษฎา อนันตกาลต์ [4] และเอนก เนรมิตครบุรี[5]

[1,]นักศึกษาปริญญาโท คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย จ.กรุงเทพมหานคร*

[2,3,4,5] อาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย จ.กรุงเทพมหานคร

**Corresponding author; E-mail address: teerasak.sir@rmutto.ac.th*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการปฏิบัติงานและความตระหนักด้านความปลอดภัยของพนักงานบริษัท 7 มกรา จำกัด และ (2) เน้นย้ำอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการทำงานหากพนักงานไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ (3) ใช้ในการวางแผนให้พนักงานปฏิบัติงานตามข้อกำหนดขององค์ประกอบต่างๆ ของระบบการจัดการด้านความปลอดภัย (4) นำผลวิเคราะห์มาปรับปรุงเพื่อพัฒนาพนักงานขององค์กร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นพนักงานบริษัท 7 มกรา จำกัดจำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) t-test และสถิติ one-way anova

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานและความตระหนักด้านความปลอดภัยในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพศที่ต่างกันของพนักงานเป็นตัวแปร ที่ทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานและความตระหนักด้านความปลอดภัย พนักงานที่มีอายุต่างกันก็เป็นอีกหนึ่งตัวแปรที่เป็นปัจจัย ก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษาก็มีผลที่จะก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ เพราะพนักงานส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจในเรื่องของอุบัติเหตุจากการทำงาน ส่วนตำแหน่งงาน และรายได้ ที่ต่างกัน ไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการลดอุบัติเหตุในหน่วยงานและสร้างพฤติกรรมให้พนักงานตระหนักถึงความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ

คำสำคัญ: ความตระหนักในความปลอดภัย พฤติกรรมด้านความปลอดภัย ความปลอดภัยและอาชีวอนามัย

Abstract

The objective of this research were (1) to studying operations and safety awareness of employee's 7 makara company limited. and (2) Emphasizing the danger that may arise from work. (3) Used to plan for employees to work according to the requirement of various component of the safety management system (4) Bring the result of the improve the development of employee of the organization. The sample of 150 officers was selected from 7 makara company limited. A five-rating-scale questionnaire was used to collect data. The data was them analyzed in the form of percentage, mean scores, standard deviation, a t-test, and one-way analysis of variance.

The study found that employee with different gender, age and educational level. Have opinion on work practice and awareness of work safety. Overall the difference was statistically significant at the 0.05 level. The different gender of employee are variable which give opinions on factor related to operation and safety awareness. Employees

of different age were also a factor causing accidents from work. The level of education also has the effect of causing accidents. Because most employees still lack understanding of work accident. As for job position and different income, there was no impact on safety performance. The result of this study can be used as a guideline to reduce accident in the organization and creating behavior for employee to be aware of safety from accident.

Keywords : Safety Awareness, Safety Behavior, Safety and Occupational

1.คำนำ

การปฏิบัติงานในแต่ละองค์กรย่อมมีความปลอดภัยในการทำงานที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการเรื่องความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินกิจการให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน สาเหตุส่วนหนึ่งของการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานอันเนื่องมาจากปัญหาเกี่ยวกับการบริหารความปลอดภัยและการป้องกันภัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการทำงานอย่างเร่งด่วน ความถูกต้องที่จะจัดมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงานแก่ผู้ปฏิบัติงาน และการหลีกเลี่ยงที่จะกระทำตามกฎหมายแรงงาน ระเบียบข้อบังคับในการควบคุม ดูแลความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน จากการศึกษาข้อมูลสถิติการประสบอุบัติเหตุหรือการเจ็บป่วยเนื่องจากการปฏิบัติงานที่ผ่านมา พบว่า บริษัทมีผู้ประสบอุบัติเหตุเกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน ปี พ.ศ. 2560 จำนวน 25 คน ปี พ.ศ. 2561 จำนวน 32 คน และปี พ.ศ. 2562 จำนวน 38 คน แสดงให้เห็นว่า แนวโน้มพนักงานมีการประสบอุบัติเหตุในทิศทางเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสูงขึ้นในทุกๆ ปี ส่งผลทำให้เกิดความสูญเสีย ทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย ดังนั้น การประสบอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน อันเนื่องมาจากพนักงานยังคงขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัย ตลอดจนขาดทัศนคติที่ถูกต้อง ในเรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน [1] ซึ่งอุบัติเหตุทุกประเภทสามารถป้องกันได้ และสามารถกำหนดสถานที่ทำงานที่ปลอดภัยได้ บริษัทที่มีการบริหารจัดการที่ดีพิสูจน์แล้วว่าสามารถป้องกันการเกิดอุบัติเหตุได้อย่างแท้จริง โดยสรุปสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุโดยทั่วไป พบว่าเกิดจากปัจจัย 4 ประการ คือ คน เครื่องจักร สภาพแวดล้อมในการทำงาน และการบริหารความปลอดภัย [2]

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาการปฏิบัติงานและความตระหนักด้านความปลอดภัยในการทำงาน และปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเกิดอุบัติเหตุ โดยการนำข้อมูลต่างๆ มาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาองค์กรของบริษัท 7 มกรา จำกัด เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดีต่อการปฏิบัติงานจะเป็นประโยชน์กับผู้ปฏิบัติงาน และบริษัทต่อไปในอนาคต

2.ทฤษฎีแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 สภาพแวดล้อมในการทำงาน

สภาพการทำงานและสิ่งแวดล้อมในการทำงานมีบทบาทสำคัญต่อการปฏิบัติงาน ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมย่อมก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งจะเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุได้ [3]

2.1.1 .สภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการทำงาน นอกจากนั้นสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นสิ่งที่เกี่ยวพันกับพนักงานโดยตรง ถ้าหากสภาพแวดล้อมในการทำงานมีความพอเหมาะ(เหมาะสม) หรือมีความปลอดภัยต่อสภาพร่างกายและจิตใจของพนักงานแล้ว พนักงานก็จะสามารถทำงานนั้นได้ตลอดไปอย่างปกติสุข

2.1.2 ประเภทของสภาพแวดล้อมในการทำงาน จะเห็นได้ว่าสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อพนักงานทั้งในแง่ของสุขภาพอนามัย และประสิทธิภาพของงานที่ทำ

การทำงานที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีจะส่งผลให้พนักงานมีความรู้สึกว่าสถานที่ทำงาน มีความปลอดภัยต่อสภาพร่างกายและจิตใจ [4]

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุ

จากสถานประกอบการของการทำงานโดยทั่วๆ ไป อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ ซึ่งอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นนี้ เกิดจากสภาพ

ของงานหรือจากการทำงานที่ไม่ปลอดภัย สิ่งต่างๆ เหล่านี้ มีสาเหตุมาจากแรงงานส่วนมากขาดทักษะในการป้องกันตนเองจากอุบัติเหตุ และอุบัติภัยในการทำงานด้วยสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่ปลอดภัย ประกอบกับแรงงานที่ขาดความรู้ในการทำงานได้กลายเป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นบ่อยครั้งและนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น [5] ความปลอดภัยและสุขภาพของผู้ใช้แรงงานเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่ทุกคนต้องตระหนัก และใส่ใจตลอดเวลา การเกิดอุบัติเหตุในการทำงานแต่ละครั้ง มิใช่เกิดขึ้นจากโชคชะตาหรือเคราะห์กรรมของแต่ละบุคคล หากแต่เกิดขึ้นโดยมีสาเหตุที่ชี้ชัดลงไปได้ การเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงานจะเกิดขึ้นได้โดยการแก้ไขป้องกันที่ “สาเหตุของอุบัติเหตุ” ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม [6] องค์กรที่มีระบบการจัดการที่ดี มีการค้นหาสาเหตุของความสูญเสียอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ระดับของความสูญเสีย นอกจากจะได้ผลผลิตที่มีต้นทุนต่ำแล้ว ยังส่งผลให้เกิดขวัญและกำลังใจต่อพนักงาน และส่งผลไปถึงความเชื่อถือของ ผู้บริโภคอีกด้วย [7]

สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ ที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุต่างๆ สรุปว่าสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุมาจาก 3 สาเหตุ [8] ได้แก่ 1. สาเหตุที่เกิดจากคน เช่น ความพลั้งเผลอ ความประมาท การทำงานที่ไม่ถูกต้อง เป็นต้น 2. สาเหตุที่เกิดจากความผิดพลาดของเครื่องจักร เช่น ไม่มีเครื่องป้องกัน เกิดการชำรุดบกพร่อง รวมถึงการวางผังตำแหน่งเครื่องจักรในโรงงาน เป็นต้น 3. สาเหตุที่เกิดนอกเหนือการควบคุมของบุคคล เช่น น้ำท่วม พายุ ฟ้าผ่า เป็นต้น [9]

2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับอุบัติเหตุ

ทฤษฎีโดมิโน แนวคิดของ Heinrich (1985) กล่าวว่า “การกระทำที่ไม่ปลอดภัยเป็น สาเหตุที่สำคัญในการเกิดอุบัติเหตุ สาเหตุของการประสบอันตรายที่เกิดจากการกระทำของคนมีมากยิ่งเสียกว่าสภาวะแวดล้อมหรือสภาพการทำงาน” แนวคิดนี้ถูกนำไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันการประสบอันตรายอย่างกว้างขวางและได้ผล Heinrich ได้อธิบายหลักการรักษาความปลอดภัย โดยการเรียงลำดับขั้นตอนของการประสบอันตราย ไว้เช่นเดียวกับการเรียงลำดับของไฟโดมิโน เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ขั้นตอนที่หนึ่งเกิดขึ้น ก็จะส่งผลกระทบไปทำให้เกิดขั้นตอนอื่นๆ ด้วย และลำดับขั้นตอนสุดท้ายก็คือ การประสบอันตรายนั่นเอง แนวความคิดนี้เรียกกันต่อมาว่า ทฤษฎีโดมิโน

ทฤษฎีการขาดดุลยภาพ ทฤษฎีการขาดดุลยภาพ (Imbalance Cause Theory) [10] การบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงานนั้น เกิดจากการขาดดุลยภาพชั่วขณะหนึ่งระหว่างพฤติกรรมของคนกับระบบงานที่บุคคลนั้นทำอยู่ คือ เมื่อคนงานกับงานที่ทำไม่มีความสมดุลกัน เช่น งานที่ทำมีมากเกินไปหรือระบบการทำงานที่เคร่งครัดกับคนงานมากจนเกินไปหรือสภาพร่างกายของคนงานที่อ่อนเพลีย ไม่แข็งแรงไม่พร้อมที่จะทำงาน เมื่อเกิดภาวะเช่นนี้โอกาสที่คนงานจะพลาดพลั้ง ทำให้ได้รับอุบัติเหตุจากการทำงานย่อมเป็นไปได้สูง ดังแผนภูมิต่อไปนี้

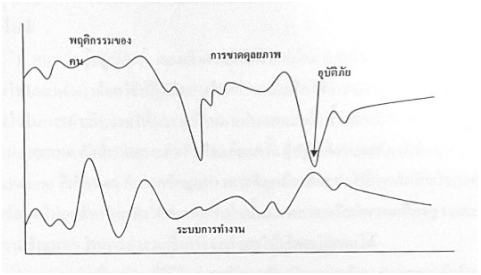

ภาพ 1 การขาดดุลยภาพ (imbalance)

เพราะฉะนั้นการป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุจะทำได้โดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงระบบทั้งสองอย่างหรืออย่างใดอย่างหนึ่งระหว่าง พฤติกรรมของบุคคลกับระบบงานที่ทำอยู่

ทฤษฎีรูปแบบระบบความปลอดภัยของบ๊อบฟิเรนซ์ ทฤษฎีรูปแบบระบบความปลอดภัยของบ๊อบฟีเรนซ์ (Firenze system model) [10] แนวคิดรูปแบบระบบความปลอดภัย คือ การศึกษาเรื่องสาเหตุของอุบัติเหตุจะต้องศึกษาองค์ประกอบดังกล่าว ประกอบด้วยคน เครื่องจักร สภาพสิ่งแวดล้อมในการทำงานและการบริหารความปลอดภัย ความสำคัญขององค์ประกอบที่เป็นสาเหตุของอุบัติเหตุแต่ละองค์ประกอบมีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการผลิตงาน (task) และการเกิดอุบัติเหตุ (accident)

2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารความปลอดภัย

การบริหาร หรือที่บางคนเรียกว่าการจัดการนั้นมีความหมายไม่แตกต่างกัน แต่การนิยมใช้จะแตกต่างกันออกไปบ้าง การจัดการจะใช้ในหน้าที่การบริหารระดับสูงในด้านการ

กำหนดนโยบาย การวางแผน การจัดองค์กร การจัดคนเข้าทำงาน การสร้างงาน และการควบคุมในองค์กรธุรกิจ ส่วนคำว่าการบริหารจะใช้ในหน้าที่เช่นเดียวกับการจัดการแต่จะใช้ในองค์การรัฐบาล อย่างไรก็ตามคำสองคำนี้สามารถใช้แทนกันได้ [11] องค์กรใดจัดระบบการบริหารงานด้านความปลอดภัยได้อย่างมีระเบียบ คล่องตัว และถูกหลักการองค์กรนั้นก็จะประสบความสำเร็จในเรื่องความปลอดภัยไปครึ่งหนึ่งแล้ว [12]

2.5 การป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน

การป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน (Occupational prevention) เป็นทั้งศาสตร์ (science) และเป็นทั้งศิลปะ (art) ในการควบคุมสิ่งต่างๆ ที่อาจจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงานได้ ดังนั้นการเสริมสร้างความปลอดภัยหรือวิธีการป้องกันอันตรายจากการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องยึดหลักการ 3E มาประยุกต์ใช้ [6] ซึ่งประกอบไปด้วย E ตัวแรก คือ Engineering (วิศวกรรม) คือ การใช้ความรู้ทางวิชาการด้านวิศวกรรมศาสตร์ในการคำนวณ และออกแบบเครื่องมือเครื่องจักรที่มีสภาพการใช้งานที่ปลอดภัยที่สุด, E ตัวที่สอง คือ Education (การศึกษา) คือ การให้การศึกษาหรือการฝึกอบรมและแนะนำคนงาน หัวหน้างาน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำงาน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุ และE ตัวสุดท้าย คือ Enforcement (การออกกฎข้อบังคับ) คือ การกำหนดวิธีการทำงานอย่างปลอดภัย และมาตรการควบคุมบังคับให้คนงานปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติที่ต้องประกาศให้ทราบทั่วกัน

3.ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้างของพนักงานบริษัท โดยมีขั้นตอนในการศึกษาวิจัยดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ พนักงานบริษัทจำนวนทั้งสิ้น 150 คน ซึ่งประกอบด้วย ฝ่ายสำนักงาน จำนวน 30 คน ฝ่ายปฏิบัติการสนาม จำนวน 120 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณหาโดยใช้สูตรของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ผลจากการคำนวณได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 110 คน ผู้วิจัยตรวจสอบแล้วจำนวนตัวอย่างค่อนข้างน้อย จึงขอใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 150 คน คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์เท่ากับพนักงานในหน่วยงานก่อสร้างทั้งหมด

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง
1. ฝ่ายสำนักงาน	30	30
2. ฝ่ายปฏิบัติการสนาม	120	120
รวม	150	150

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

ตัวแปรอิสระ ตัวแปรตาม

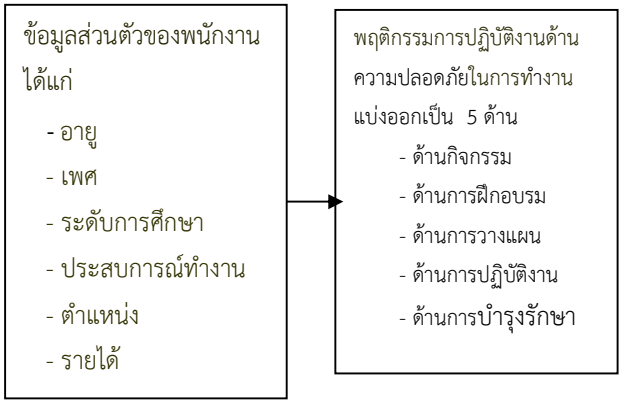

ภาพ 3 ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วจึงลงรหัส และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

2. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม และประสบการณ์ด้านความปลอดภัยโดยใช้ สถิติแจกแจงความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อความตระหนักการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย ในการทำงานของพนักงาน โดยสถิติเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

4.ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยครั้งนี้ที่รวบรวมข้อมูลโดยการทำแบบสอบถามและคำแนะนำ จากผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานก่อสร้าง จำนวน 150 คน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ตอนที่1 ข้อมูลส่วนบุคคลจำนวนและค่าร้อยละ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลประชากรตัวอย่าง พบว่า พนักงานส่วนใหญ่อายุอยู่ระหว่าง 25-30 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 รองลงมาอายุ 31-35 ปี มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 อายุ 36 ปีขึ้นไป มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 และลำดับสุดท้ายอายุต่ำกว่า 25 ปี มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 ตามลำดับ พนักงานจำนวน 150 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง โดยเพศ ชาย จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 82.67 เพศหญิง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 17.33 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมปลายหรือเทียบเท่า(ปวช.) จำนวน 106 คน คิดเป็น ร้อยละ 72.67 รองลงมาจบการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 อนุปริญญา (ปวส.) จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 10.66 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.67 ตามลำดับ พนักงานบริษัทจำเนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานกับบริษัท 6-10 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 52.67 รองลงมามีประสบการณ์ในการทำงานกับบริษัท 1-5 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 ประสบการณ์ในการทำงานกับบริษัท ต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00 และดำลับสุดท้ายมีประสบการณ์ในการทำงานกับบริษัท 10 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.33 ตามลำดับ พนักงานบริษัทจำแนกตามระดับปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งช่าง จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 76.00 รองลงคือตำแหน่งโฟร์แมน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.33 ตำแหน่งซุปเปอร์ไวเซอร์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 และลำดับสุดท้ายตำแหน่งวิศวกร จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 13.34 ตามลำดับ พนักงานบริษัทจำแนกตามรายได้ ส่วนใหญ่มีรายได้ 5,000 – 10,000 บาท จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 รองลงมามีรายได้ 10,001-15,000 บาท จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 55.33 และลำดับสุดท้ายมีรายได้15,001 บาทขึ้นไป จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 25.67 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์จำแนกตามการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน พบว่า พนักงานบริษัทส่วนใหญ่ไม่เคยประสบอุบัติเหตุจากการทำงาน จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 74.66 และเคยประสบอุบัติเหตุจากการทำงาน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 25.34

ตอนที่2 นำเสนอผลการศึกษาระดับความตระหนักการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน เกี่ยวกับด้านกิจกรรม ด้านการฝึกอบรม ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการบำรุงรักษา

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นความตระหนักต่อการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน เป็นรายด้าน

ความตระหนักในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านกิจกรรม	3.93	0.37	มาก
ด้านการฝึกอบรม	3.74	0.46	มาก
ด้านการวางแผน	4.01	0.65	มาก
ด้านการปฏิบัติงาน	4.11	0.62	มาก
ด้านการบำรุงรักษา	3.99	0.68	มาก
รวม	3.95	0.46	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า พนักงานบริษัทมีความคิดเห็นต่อความตระหนักในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.95) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า พนักงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรม ด้านการฝึกอบรม ด้านการวางแผนด้านการปฏิบัติงาน ด้านการบำรุงรักษา ($\overline{X}$ = 4.11, 4.01, 3.99, 3.93,3.74 ตามลำดับ)

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลของพนักงานโดยรวมทุกด้านมีความตระหนักในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานค่อนข้างสูง เนื่องจากพื้นที่ในหน่วยงานก่อสร้างมีความเสี่ยงค่อนข้างสูง ดังนั้นก่อนเริ่มปฏิบัติงานในแต่ละวัน จึงมีการอบรมเรื่องความปลอดภัยทุกๆ เช้าจากเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมอันดีกับพนักงาน

ตารางที่ 3 พฤติกรรมด้านความปลอดภัยของพนักงาน

พฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1.คุณสวมใสอุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัยขณะปฏิบัติงาน	4.40	0.59	มาก	1
2.คุณแต่งกายรัดกุมและเหมาะสมขณะปฏิบัติงาน	4.32	0.69	มาก	2
3.คุณปฏิบัติตามข้อห้ามคำเตือนต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด	4.13	0.72	มาก	4
4.คุณปฏิบัติตามขั้นตอนการทำงาน	4.23	0.81	มาก	3
5.คุณจัดเก็บสิ่งของเครื่องมือและทำความสะอาดอย่างน้อยสัปดาห์ล่ะครั้ง	3.59	0.98	มาก	8
6.คุณถอดระบบป้องกันออกจากเครื่องมือขณะทำงาน	2.98	1.01	ปานกลาง	10
7.คุณไม่ทำงานในพื้นที่ที่มีสิ่งกีดขวาง เช่น นั่งร้าน	3.67	0.85	มาก	7
8.คุณเข้าร่วมกิจกรรม Safety Talk ทุก ๆ เช้า	3.87	0.91	มาก	5
9.คุณมีการพักผ่อนที่เพียงพอ ก่อนการปฏิบัติงาน	3.01	0.97	ปานกลาง	9
10.คุณแจ้งเพื่อนร่วมงานเมื่อมีอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ชำรุดก่อนนำไปใช้งาน	3.83	0.88	มาก	6
รวม	3.80	0.46	มาก	-

จากตารางที่ 3 พบว่า พฤติกรรมด้านความปลอดภัยของพนักงานโดยรวมมีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\overline{X}$ = 3.80) และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า การสวมใสอุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัยขณะปฏิบัติงาน มีพฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\overline{X}$ = 4.40) รองลงมาได้แก่ การแต่งกายรัดกุมและเหมาะสมขณะปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\overline{X}$ = 4.32) และการปฏิบัติตามข้อห้ามคำเตือนต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\overline{X}$ = 4.23) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 2 อันดับ พบว่า มีการพักผ่อนที่เพียงพอก่อนการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\overline{X}$ = 3.01) และการถอดระบบป้องกันออกจากเครื่องมือขณะทำงาน เป็นลำดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\overline{X}$ = 2.98) ตามลำดับ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน พบว่า ประชากรด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งได้รับการอบรมเรื่องความปลอดภัย และปฏิบัติตนในสถานที่ทำงานส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานแตกต่างกัน เนื่องจากการปฏิบัติงานของแต่ล่ะคนจะมีสถานที่ปฏิบัติงานที่ไม่เหมือนกัน อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลก็มีส่วนสำคัญในการลดการเกิดอุบัติเหตุเช่นกัน

5.บทสรุป

การวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. การปฏิบัติงานและความตระหนักด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าพนักงานมีความตระหนักด้านความปลอดภัยในการทำงานค่อนข้างมาก เพราะพื้นที่ก่อสร้างมีความเสี่ยงค่อนข้างสูง พนักงานส่วนใหญ่มีความกังวลเมื่อรู้ว่าจะต้องเข้าไปทำงานก่อสร้างในหน่วยงาน ดังนั้น การให้คำแนะนำและวางแผนเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุ จะช่วยทำให้พนักงานลดความกังวลและเพิ่มความตระหนัก ในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุภายในหน่วยงาน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานและความตระหนักด้านความปลอดภัยในการทำงาน ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานและความตระหนักด้านความปลอดภัยในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพศที่ต่างกันของพนักงานเป็นตัวแปร ที่ทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานและความตระหนักด้านความปลอดภัย พนักงานที่มีอายุต่างกันก็เป็นอีกหนึ่งตัวแปรที่เป็นปัจจัยก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษาก็มีผลที่จะก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ เพราะพนักงานส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจในเรื่องของอุบัติเหตุจากการทำงาน ส่วนตำแหน่งงาน และรายได้ ที่ต่างกัน ไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เป็นเพราะพนักงานที่มีตำแหน่งงานต่างกันย่อมมีความตระหนักในภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบหรือได้รับมอบหมายให้ทำงานด้วยความปลอดภัย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ผู้เขียนขอขอบคุณผู้บริหารบริษัท 7 มกรา จำกัดและผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

[1] สุธาทิพย์ รองสวัสดิ์. (2555). ปัจจัยการรับรู้เรื่องความปลอดภัยในการทำงานที่มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการประจำการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จ. เชียงใหม่ วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

[2] สุริยา กอทู. (2554). การจัดการการรับรู้ความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทางานของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรม เขตอำเภอเขาย่อย จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

[3] พิทักษ์ อนุสาย. (2546). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความปลอดภัยในการทำงานของคนงานก่สร้าง. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

[4] มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2543). เออร์กอนอมิคส์และจิตวิทยาในการทำงาน. (หน่วยที่ 11). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

[5] จุฑารัตน์ จันประชา. (2540). การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนของผู้นำชุมชนในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.

[6] วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2542). ปฏิบัติการเทคนิควิศวกรรมการบริหารความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.

[7] ไพจิตร ไตรวงศ์น้อย. (2545). การปฏิบัติงานของประชาชนในการจัดการของชุมชน. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.

[8] Heinrich, H. W. (1985). Industrial accident prevention (6th ed.). New York: McGraw-Hill.

[9] สุดาศิริ เฮงพูลธนา. (2547). สวัสดิการและความปลอดภัยในการทำงานในกฎหมายแรงงาน. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย-สุโขทัยธรรมธิราช.

[10] บุญลือ ฉิมบ้านไร่. (2542). ปัจจัยด้านการบริหาร คนงานและสภาวะแวดล้อมในสถานที่ทำงานที่ความสัมพันธ์กับการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน: เปรียบเทียบระหว่างสถาน

ประกอบการปั๊มโลหะที่มีอัตราความถี่ของการบาคเจ็บ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
[11] พะยอม วงศ์สารศรี. (2541). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พรานนกการพิมพ์.
[12] พงศ์โชติม์ ไทรงาม. (2543). ลักษณะการบริหารงานความปลอดภัยในอุดสาหกรรมขนาดใหญ่ของไทย, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.